
POLÍTICA DE PROTECCIÓ D'INFÀNCIA

Document elaborat a partir de la guia **PROTEGEMOS** de Educo.org

www.esclat.org

POLÍTICA DE PROTECCIÓ D'INFÀNCIA

Títol: Projecte Paraigües.
Política de Protecció d'Infància.

Document aprovat per: Equip directiu

Document validat per: Junta Directiva de l'Associació

Vigència: Setembre 2022 a setembre 2026

Objectiu: Implantació i posada en marxa de totes les mesures encaminades a la protecció dels NNA i el bon tracte.

Grup de treball: Tots els equips educatius de l'entitat coordinats per Sara Verdejo, Brisa Galindo, Soco Rodríguez i Marcelo Montori.

Responsable de l'entitat: Marcelo Montori

Abast: Protecció dels NNA a tot el conjunt de les intervencions socioeducatives de l'Associació Centre Educatiu Esclat; incloent la contractació, la gestió, el comportament i l'entorn físic on desenvolupem les nostres accions.

Documents relacionats: RIS (Reglament Intern de Seguretat)
Codi de Conducta
Protocol de prevenció de la violència
Protocol de prevenció del suïcidi
Llei d'infància (LDOIA 14.2010)
LOPVI (LO 8.2021)
Codis deontològics

versió	data	descripció
1	11/05/2022	Edició inicial
2	07/10/2022	Modificació d'aspectes i introducció de nous. Abast integral.

ÍNDEX

1. Sobre l'Esclat.	3
2. Definicions.....	3
2. Declaració.	4
3. Abast.....	5
4. Finalitat.	5
5. Codi de Conducta.....	6
6. Resposta a casos.....	7
7. Anàlisi de riscos.....	8
8. Planificació anual.	9
10. Gestió de les persones.....	10
10. Comunicació.	12
11. Avaluació.....	12

www.esclat.org

1. Sobre l'Esclat.

El Centre Educatiu Esclat és una associació sense afany de lucre que pertany a la Companyia Santa Teresa de Jesús. Està situat a L'Hospitalet de Llobregat, el segon municipi de Catalunya en nombre d'habitants, amb 277.766 ciutadans l'any 2019. El nom de l'Hospitalet és sinònim de lluita per una ciutat digna, de solidaritat amb aquelles persones que ho necessiten i d'acollida de tothom que busca un futur millor.

Concretament es troba ubicat al barri de Bellvitge i Gornal, que conforma el districte VI amb 32.000 habitants (2019), un barri obrer, on un 10% de la població és atesa per les àrees dels Serveis Socials.

L'Esclat va néixer l'any 1978 i va iniciar la seva tasca socioeducativa amb la creació d'un Esplai i l'Aula Taller al barri, pera donar resposta a les necessitats educatives i socials de l'entorn.

Amb més de 40 anys d'història, la missió de l'Esclat ha estat sempre acompanyar a les persones en el seu propi creixement i aprenentatge tenint en compte les singularitats, riqueses i necessitats específiques de cadascú, esdevenint un espai de referència i acollida personal.

L'Esclat pretén donar resposta a les necessitats de les persones en risc d'exclusió social que pateixen d'una situació de vulnerabilitat a causa del difícil accés respecte a les possibilitats laborals, econòmiques, polítiques i culturals que altres sí gaudeixen.

MISSIÓ: Acompanyar infants, joves i famílies en el seu procés de creixement, aprenentatge, maduració i capacitació laboral, des d'una vessant socioeducativa, especialment aquelles persones que es troben en situació de risc d'exclusió social, i esdevenir un espai de referència i acollida personal.

VISIÓ: Ser l'entitat de referència al territori en projectes amb infants i joves en situació de vulnerabilitat preservant els valors i la identitat, compromesa i participant activament en la transformació social.

VALORS: Igualtat, participació, autonomia, responsabilitat, diversitat, solidaritat, confiança i llibertat.

Des d'aquests paràmetres s'entén la proposta de construir espais segurs, de protecció i de bon tracte que volem oferir a totes les persones i, en especial, a les més vulnerables, els menors d'edat. El projecte PARAIGUES vol donar aixopluc a persones que tenen dificultats per expressar i posar paraules a situacions que estan vivint i patint, que les marquen, moltes vegades, de manera irreparable.

Els protocols que es deriven tenen també projecció vers altres col·lectius que atenem al nostre centre: persones grans amb risc d'aïllament i vulnerabilitat. El canal de denúncia habilitat i el protocol a seguir és vàlid per qualsevol situació de presumpta vulneració de drets de qualsevol persona.

2. Definicions.

Nen, Nena, Adolescent (NNA): A efectes del present document, es denomina així les persones menors d'edat. Són apel·latius que usen algunes legislacions europees per referir-se a les persones menors de 18 anys i a les persones a qui la legislació no els atribueix capacitat suficient per prendre decisions en el tràfic jurídic, amb independència de la seva capacitat intel·lectual o física per obrar. Per exemple, un nen o una nena de 7 anys té capacitat per sentir vergonya davant la possibilitat de ser exposat en una fotografia davant dels altres companys de classe i és capaç de decidir si interessa al seu dret denegar el

POLÍTICA DE PROTECCIÓ D'INFÀNCIA

consentiment a la persona que pretén obtenir la fotografia i exhibir-la davant dels altres. Les lleis europees atribueixen el dret de consentir els seus representants per considerar “menor” la persona afectada amb menys de 13 anys.

Violència i tipus de violència:

Entenem per violència tota acció, omissió o tracte negligent que priva les persones menors d'edat dels seus drets i benestar, que amenaça o interfereix el seu ordenat desenvolupament físic, psíquic o social, amb independència de la forma i el mitjà de comissió, inclosa la realitzada a través de les tecnologies de la informació i la comunicació, especialment la violència digital.

En qualsevol cas, entenem per violència el maltractament físic, psicològic o emocional, els càstigs físics, humiliants o denigrants, la negligència o el tracte negligent, les amenaces, injúries i calúmnies, l'explotació, inclosa la violència sexual, la corrupció, la pornografia infantil, la prostitució, l'assetjament escolar, l'assetjament sexual, el ciberassetjament, la violència de gènere, la mutilació genital, el tràfic d'éssers humans amb qualsevol fi, el matrimoni forçat, el matrimoni infantil, l'accés no sol·licitat a pornografia, la extorsió sexual, la difusió pública de dades privades així com la presència de qualsevol comportament violent al seu àmbit familiar.

Protecció:

Considerem la protecció a la infància i adolescència com aquelles activitats destinades a la prevenció, assistència i resposta davant de qualsevol perjudici que pugui patir una persona menor d'edat, mitjançant l'aplicació de polítiques, estàndards, pautes i procediments adequats.

Protecció Infantil Organitzacional:

El deure que assumim l'Associació Centre Educatiu Esclat de protegir als NNA que estan als nostres projectes.

Bon tracte:

Tracte que, orientat a generar cultura de protecció dins de l'entitat i respectant els drets fonamentals de les persones menors d'edat, promou de forma activa els principis de respecte mutu, dignitat de l'ésser humà, convivència, solució pacífica de conflictes, aplicant el principi de “a igual protecció de la llei, igualtat de oportunitats i prohibició de discriminació”.

Entorn segur:

Aquell que respecta els drets de les persones menors i promou un ambient protector físic, psicològic i social, inclòs l'entorn digital.

2. Declaració.

Des de l'Associació Centre Educatiu Esclat, entenem per violència tota acció u omissió, que provingui des de un/a igual, o des d'una posició de poder i en qualsevol espai, ja sigui públic o privat i que tingui com a conseqüència la vulneració dels drets d'una persona de manera puntual o sistemàtica, que pot provocar afectacions físiques i emocions.

Des de l'entitat pretenem garantir els drets dels NNA i construir entorns protectors. Ho fem convençuts/es i alineats/es amb la declaració dels drets infantils de la ONU, i tot el conjunt dels ODS que afecten a la infància, eradicant la pobresa, generant educació de qualitat, des de la igualtat de gènere i la reducció de les desigualtats.

Ens marquem com a objectius la defensa activa dels drets dels NNA i visibilitzar-los i tractar-los com a subjectes actius de transformació social.

Aquesta declaració afecta i implica de manera proactiva a qualsevol persona que participi de les activitats socioeducatives de l'Esclat.

3. Abast.

Protecció dels NNA a tot el conjunt de les intervencions socioeducatives de l'Associació Centre Educatiu Esclat; incloent la contractació, la gestió, el comportament i l'entorn físic on desenvolupem les nostres accions.

a. A qui aplica:

A les persones menors d'edat que es trobin en l'àmbit d'actuació de les persones que pertanyen a l'Associació Centre Educatiu Esclat, amb independència de la seva nacionalitat i de la seva situació administrativa de residència i totes les persones menors d'edat quan són a estranger.

b. A qui obliga:

A totes les persones físiques o jurídiques, públiques o privades, que actuen o es trobin a l'Associació Centre Educatiu Esclat.

L'Esclat no té serveis externalitats més enllà de les de manteniment dels espais que comporta la presència puntualment d'altres persones treballadores de les empreses que es contracten. Sempre es procurarà que aquestes accions siguin en moments que no hi hagi presència de menors al centre. Si això no fos possible l'empresa contractada es compromet per contracte escrit a que els seus treballadores estiguin informats de totes les normatives, protocols i procediments vigents a l'Esclat així com l'acceptació del seu estricte compliment.

c. A què obliga:

Al compliment de totes les normatives i protocols aprovats per Direcció i que estan disponibles a la carpeta de transparència del servidor. A la carpeta de transparència tenen accés persones treballadores de l'esclat, amb el compte de correu institucional. Els equips educatius facilitaran el coneixement a les persones voluntàries o alumnes de pràctiques que participen de les activitats amb menors.

4. Finalitat.

1. Implantar i posar en marxa mesures de sensibilització per al rebuig i l'eliminació de tota mena de violència sobre la infància i l'adolescència.
2. Establir mesures de prevenció efectives davant de la violència amb informació adequada.
3. Especialització i la millora de la pràctica professional en tots els àmbits d'intervenció.
4. Acompanyament de les famílies dotant-les de eines de parentalitat positiva i el reforçament de la participació de les persones menors d'edat.
5. Impulsar la detecció precoç de la violència sobre les persones menors d'edat fent formació interdisciplinària dels professionals que hi tenen contacte habitual.
6. Reforçar els coneixements i les habilitats de les persones menors d'edat perquè siguin part activa en la promoció del bon tracte, puguin reconèixer el perill de violència i reaccionar davant de les situacions violentes.

7. Reforçar el dret de les persones menors d'edat a ser escoltades i que les seves opinions siguin tingudes en compte en contextos de violència contra elles assegurant-ne la protecció per evitar la victimització secundària .
8. La reparació i restauració dels drets de les víctimes.
9. L'atenció a les persones menors d'edat que es trobin en situació de vulnerabilitat especial.
10. L'actuació coordinada i col·laboració constant entre les diferents administracions públiques i els professionals dels diferents sectors implicats en la sensibilització, prevenció, detecció precoç, protecció i reparació.
11. Abordar i eradicar les causes estructurals que provoquen la violència contra la infància des d'una visió global.
12. Establir els protocols, mecanismes i les mesures necessàries per crear entorns segurs, de bon tracte i inclusivament per a tota la infància en tots els àmbits.

5. Codi de Conducta.

L'Associació Centre Educatiu Esclat disposa d'un Codi de Conducta al que tota persona treballadora de l'entitat pot accedir des del Portal de transparència de la intranet. Recull els codis d'actuació consensuats entre el personal socioeducatiu i els menors davant de situacions de violència; especialment, d'assetjament, i davant de qualsevol altra situació que afecti la convivència al centre, amb independència de si aquestes es produeixen al mateix centre o si es produeixen, o continuen, a través de les tecnologies de la informació i de la comunicació.

a) Tots ens comprometem a...

- ... concebre als NNA com a subjectes de drets, generant oportunitats, seguint l'esperit de la Llei d'infància (LDOIA 14.2010), respectant tots els drets que inherents ja tenen els NNA.
- ... assumir el component protector del seu rol com a adult.
- ... complir fidelment totes les normatives, protocols i procediments vigents a l'Esclat i disponibles al Portal de Transparència del servidor.
- ... capacitar-nos cada dia més per poder oferir cada vegada un entorn segur i espai de bon tracte a tots els menors; capacitant-nos en procediment que millorin els drets de la infància.
- ... aprendre a escoltar, sense judici, des del respecte, provocant i facilitant espais serens on els NNA es puguin expressar amb confiança de ser escoltats, compresos i acompanyats.
- ... ser professionals responsables desenvolupant la nostra tasca de manera, sana, respectuosa, segura amb els nens i nenes.
- ... fer servir els canals establerts per l'Esclat davant de qualsevol sospita o coneixement de vulneració de drets.
- ... respectar la confidencialitat comunicant a les parts afectades com gestionarà la informació que t'estan facilitant.

b) I també ens comprometem a...

- ... NO discriminar cap nen, nena o adolescent per cap motiu.
- ... NO proferir algun tipus d'insult o amenaça verbal contra cap nen, nena o adolescent.
- ... NO maltractar cap nen, nena o adolescent.
- ... NO realitzar cap intercanvi físic o comunicatiu inapropiats amb nens i nenes; siguin verbals, físics o sexuals.

- ...NO establir relacions sexuals o sentimentals amb nois o noies menors d'edat.
- ...NO realitzar comentaris verbals o telemàtics inadequats.
- ...NO quedar en solitari amb nens, nenes o adolescents excepte en les ocasions que estan especialment contemplades a la política.
- ...NO compartir dades de contacte personals: telèfon, xarxes socials, etc.
- ...NO traslladar en transport privat a nens, nenes i adolescents excepte en les ocasions taxades a la política.
- ...NO fer servir inadequadament les xarxes socials.
- ...NO provar a generar relacions comercials o mercantils amb menors d'edat.
- ...NO fer xantatge amb qualsevol tipus d'informació a nens, nenes i adolescents.
- ...NO prendre imatges de menors sense consentiment escrit o de manera inadequada.
- ...NO realitzar comentaris humiliants a nens o nenes davant del grup o en privat.

6. Resposta a casos.

L'Associació Centre Educatiu Esclat respondrà de manera adequada a totes i cadascuna de les situacions de desprotecció, sospites, denúncies i comunicacions relacionades amb els drets dels nens i nenes amb què treballem.

Totes les persones incloses a l'abast d'aquesta política (vegeu l'apartat 3. Abast) tenen la responsabilitat i l'obligació d'informar sobre això si tenen motius raonables per sospitar que una NNA està patint un dany o es troba en risc de patir-ho: qualsevol preocupació, sospita o incident relatiu a un comportament que contravingui la Política de Protecció d'aquest document. La notificació es pot fer a través del següent correu electrònic esclat@esclat.org o al canal de denúncia habilitat a la part pública de la web; i s'ha de notificar dins de les 24 hores següents a tenir coneixement de la situació, utilitzant els procediments establerts sobre això. La comunicació s'adreça al Sr. Antoni Ruiz, el Compliance Officer de l'Esclat (canaldedenuncies@cipdi.com) És un advocat extern i responsable de la Unitat de Compliment Normatiu que, segons el seu criteri, marcarà les passes per instruir l'expedient informatiu necessari per recavar les informacions que permetin la resolució més ràpida i eficient .

Així mateix, l'entitat ha d'emetre una primera resposta inicial dins de les 72 h següents a la recepció de la notificació.

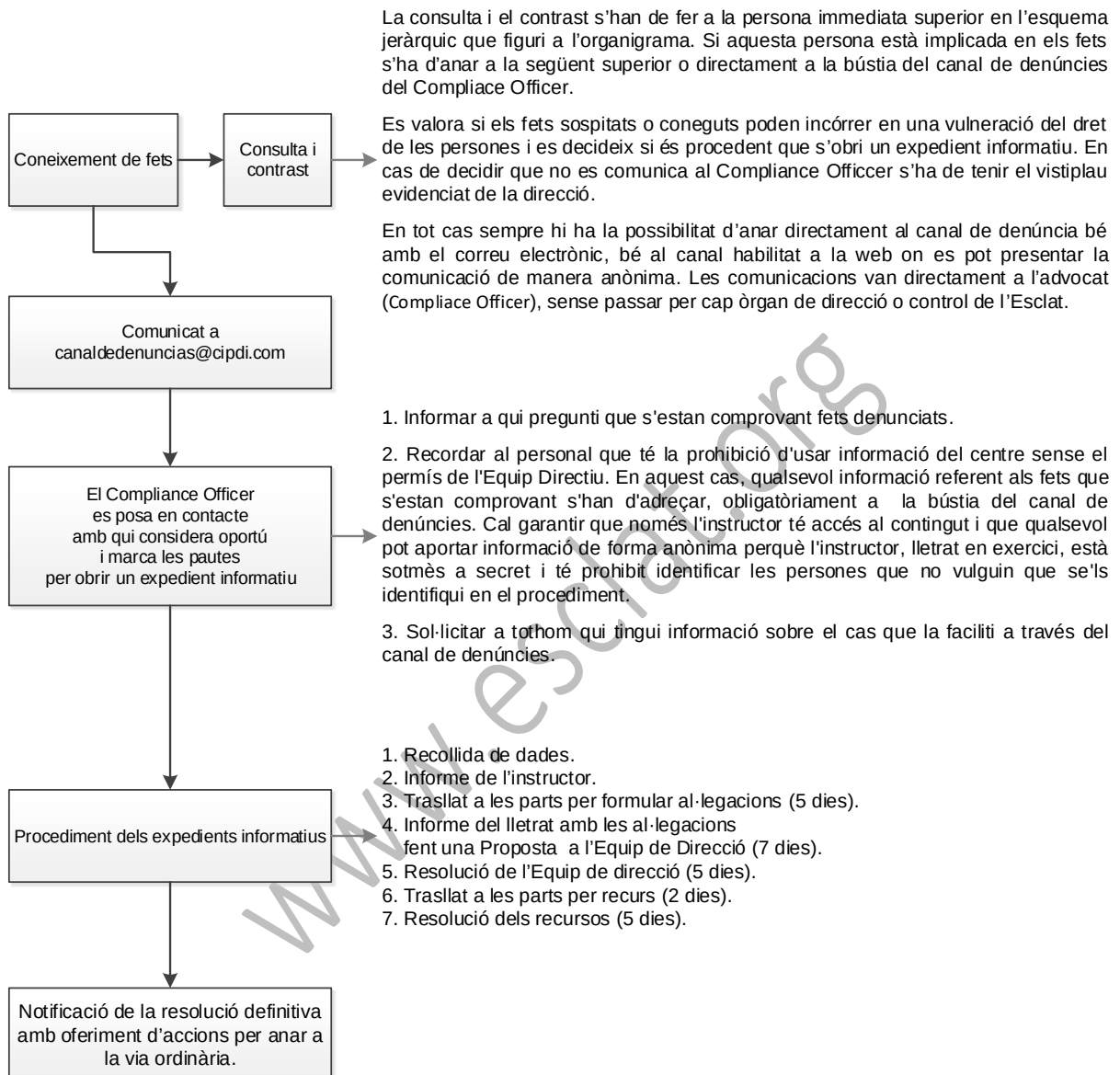
Cap persona es veurà perjudicada respecte a la seva relació contractual amb l'Associació Centre Educatiu Esclat per haver notificat preocupacions, sospites o incidents, llevat que la deguda investigació demostrï que va existir mala fe a la notificació. De la mateixa manera, si una persona decideix conscientment no informar sobre una preocupació, sospita o incident, pot ser objecte de mesures disciplinàries.

Totes les notificacions són acceptades i preses de debò.

Les preocupacions, sospites i incidents poden ser dels tipus següents:

- Observació directa d'un cas de violència cap a una NNA.
- Revelació o indicació, per part de tercers, d'un cas de violència potencial cap a un NNA dins o fora de l'entitat.
- Incompliment de la present Política de Protecció i Bon Tracte o dels seus procediments associats per part d'alguna persona inclosa a l'abast d'aquesta política
- Coneixement de procediments legals/judicials relacionats amb violència contra NNA que hagin estat aplicats a alguna persona inclosa a l'abast d'aquesta política.

Hi ha dins de la política de protecció de la nostra entitat X format/s de report d'incidència que recollirà tots els elements de la mateixa des del seu inici fins al tancament. Això permetrà tenir una traçabilitat de la informació. Aquesta informació serà emmagatzemada de manera adequada i només hi tindran accés les persones designades com a responsables de la gestió dels casos.

7. Anàlisi de riscos.

L'Associació Centre Educatiu Esclat incorpora com a objectiu en tots els seus àmbits d'acció, programes, projectes, campanyes i activitats amb la intenció de mantenir la integritat de les NNA en entorns segurs i protegits.

El personal de l'Associació duu a terme una avaluació sistemàtica de riscos per a la protecció de les NNA en tots els seus àmbits d'acció i, especialment, als programes, projectes, campanyes o activitats en què es tingui contacte amb NNA. Considerem que aquests NNA

Acció 1:						
Descripció:						
planificació	responsable	termini			grau d'assoliment	
		proposat	real	desviació	proposat	real
Valoració:						

Veure l'annex de Riscos i accions.

10. Gestió de les persones.

Els equips tècnics d'intervenció i la Junta Directiva tenen entre les seves competències impulsar l'adopció i el seguiment de mesures educatives que fomentin el reconeixement i la protecció dels drets de les persones menors d'edat davant de qualsevol forma de violència.

a. Incorporació de personal, tant contractats, com voluntaris com alumnes de pràctiques.

La direcció i la titularitat assumeixen l'obligació de supervisar la seguretat en la incorporació de persones que prestaran servei en els diferents projectes de l'Esclat. És imprescindible controlar l'aportació dels certificats obligatoris, tant de personal tècnic, educadors socials, formadors com de personal auxiliar, contracte de servei, o d'altres professionals que treballin o col·laborin habitualment al centre educatiu de forma retribuïda o no. Tothom, abans d'incorporar-se a prestar els serveis ha de signar el document Alfa on es deixa, entre d'altres aspectes, signatura acceptant el compliment de tota la normativa, protocols i procediments establerts, aprovats i vigents a l'Esclat (inclòs aquest document).

b. Formació en matèria de drets, seguretat i responsabilitat digital.

L'Associació ha de garantir la plena inserció dels infants i adolescents a la societat digital i l'aprenentatge utilitzant els mitjans digitals que siguin segurs i respectuosos amb la dignitat humana, els valors constitucionals, els drets fonamentals i, particularment, amb el respecte i la garantia de la intimitat personal i familiar i la protecció de dades personals, d'acord amb el que preveu el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades).

Abans de la prestació del servei, totes les persones que s'incorporen (professionals, voluntaris, alumnes de pràctiques, etc.) han de fer una sessió on la coordinació del projecte on s'inseriran els hi forma en els aspectes més rellevants necessari per una bona prestació del servei. Dins del contingut d'aquesta sessió formativa té un lloc central la formació en drets dels NNA i la Política de protecció i bon tracte de l'Esclat.

c. Els protocols d'actuació.

A tots els projectes de l'Associació han d'aplicar els protocols d'actuació contra l'abús i el maltractament, l'assetjament, el ciberassetjament, l'assetjament sexual, la violència de

gènere, la violència domèstica, el suïcidi i l'autolesió, així com qualsevol altra manifestació de violència.

Els protocols han de determinar les actuacions que cal desenvolupar, els sistemes de comunicació i la coordinació dels professionals responsables de cada actuació.

Les actuacions s'han d'iniciar quan el personal tècnic, pares o mares dels NNA o qualsevol membre de la comunitat educativa detectin indicis de violència a través de la mera comunicació dels fets per part dels nens, nenes o adolescents.

Convé preveure actuacions específiques quan la violència tingui com a motivació la discapacitat, problemes greus de neurodesenvolupament, problemes de salut mental, l'edat, prejudicis racistes o pel lloc d'origen, l'orientació sexual, la identitat o expressió de gènere. De la mateixa manera, aquests protocols també han de preveure actuacions específiques quan l'assetjament es dugui a terme a través de les noves tecnologies o dispositius mòbils i s'hagi menyscabat la intimitat, la reputació o el dret a la protecció de dades personals de les persones menors d'edat.

c. Responsabilitat i obligació de fer difusió dels protocols.

L'equip directiu ha d'encarregar-se que totes les persones dels equips socioeducatius (persones treballadores, voluntaris, col·laboradors, etc.) estiguin informades permanentment dels protocols d'actuació existents, així com de l'execució i el seguiment de les actuacions previstes.

A aquest efecte, s'han de dur a terme actuacions de difusió dels protocols elaborats i formació especialitzada dels professionals que intervinguin, a fi que comptin amb la formació adequada per detectar situacions d'aquesta naturalesa.

d. Coordinació de benestar i protecció.

L'Associació disposa de la figura de coordinació del benestar i de la protecció de dels NNA, que actua sota la supervisió i la responsabilitat de la Junta Directiva.

Funcions encomanades a la coordinació de benestar i protecció:

- Promoure plans de formació sobre prevenció, detecció precoç i protecció dels nens, nenes i adolescents, dirigits tant al personal que treballa a l'entitat com als menors. Cal prioritzar els plans de formació adreçats al personal de l'entitat que fan funcions de referents, així com aquells adreçats als menors destinats a l'adquisició d'habilitats per detectar i respondre a situacions de violència.
- Ha de coordinar-se amb les famílies dels nens, nenes i adolescents, a fi de promoure la formació entre els progenitors, i els que exerceixin funcions de tutela, guarda o acolliment.
- Han de coordinar la intervenció i la solució dels casos que requereixin la intervenció dels serveis socials competents d'acord amb els protocols que aprovin les administracions i, si cal, informar les autoritats corresponents.
- Identificar-se com a referent principal per a les comunicacions relacionades amb possibles casos de violència a l'entitat o al seu entorn davant de la comunitat i, especialment, davant dels nens, nenes i adolescents i del personal del centre.
- Promoure mesures que assegurin el màxim benestar per als nens, nenes i adolescents, així com la cultura del bon tracte.
- Fomentar la utilització de mètodes alternatius de resolució pacífica de conflictes entre el personal l'entitat i els infants i adolescents.
- Informar el personal de l'entitat sobre els protocols en matèria de prevenció i protecció de qualsevol forma de violència existents a la localitat entorn social
- Fomentar el respecte als nens, nenes i adolescents amb discapacitat o qualsevol altra circumstància d'especial vulnerabilitat o diversitat.

- Promoure la comunicació immediata a les forces i els cossos de seguretat de l'Estat en aquelles situacions que suposin un risc per a la seguretat de les persones menors d'edat.
- Promoure la comunicació immediata a les agències de protecció de dades en aquelles situacions que puguin implicar tractament il·lícit de dades de persones.
- Fomentar que es dugui a terme una alimentació saludable i nutritiva que permeti portar una dieta equilibrada als nens, nenes i adolescents, especialment als més vulnerables.

10. Comunicació.

Els objectius son:

- Donar a conèixer el projecte als potencials actors implicats i als principals beneficiaris.
- Informar i comunicar els resultats a institucions i organitzacions d'interès pel projecte.

Planificació de la difusió:

- Reunions d'equip educatiu.
- Sessions de treball grupal amb els NNA a cada projecte (dinàmiques, jocs, tutories, etc.).
- Comunicacions puntuals a les Xarxes Socials.
- Accés a la Política de Protecció d'Infància al portal de transparència de la web.

11. Avaluació.

La nostra entitat en el marc de la política d'infància té un interès especial a dotar-se d'eines que serveixin per al seguiment i l'avaluació de les accions plantejades per a la protecció a la infància. Anualment i dins del pla operatiu de l'entitat en aquesta matèria, disposarem d'una avaluació dels indicadors de compliment per acció. Aquesta avaluació servirà per valorar com va el procés en relació amb la protecció de la infància i el bon tracte a l'entitat.

Entenem que la feina de protecció i bon tracte a la infància és un procés que està afectat per canvis externs i interns. Per això, cada 4 anys procedirem a un procés de revisió de la política de protecció infància. Aquest procés és estratègic i haurà de comptar amb la participació dels diferents estaments col·lectius de la nostra entitat per aportar aquells elements que s'hagin d'inserir a la Política.